

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2017. gada 12. septembrī*

Apelācija – Institucionālās tiesības – Pilsoņu iniciatīva, ar ko Eiropas Komisija tiek aicināta iesniegt likumdošanas priekšlikumu par dalībvalstu, kuras atrodas nepieciešamības stāvoklī, valsts parāda norakstīšanu – Reģistrācijas pieteikums – Komisijas atteikums – Komisijas kompetences acīmredzama neesamība – Regula (ES) Nr. 211/2011 – 4. panta 2. punkta b) apakšpunkts – Pienākums norādīt pamatojumu – LESD 122. pants – LESD 136. pants – Pārkāpums

Lieta C-589/15 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2015. gada 13. novembrī iesniedza

Alexios Anagnostakis, ar dzīvesvietu Atēnās (Grieķija), ko pārstāv *A. Anagnostakis, dikigoros*, un *F. Moyses, avocat*,

apelācijas sūdzības iesniedzējs,

otra lietas dalībiece –

Eiropas Komisija, ko pārstāv *M. Konstantinidis* un *H. Krämer*, pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja pirmajā instancē.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], priekšsēdētāja vietnieks A. Ticano [*A. Tizzano*], palātu priekšsēdētāji R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], E. Juhāss [*E. Juhász*], M. Bergere [*M. Berger*] un A. Prehala [*A. Prechal*], tiesneši A. Ross [*A. Rosas*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*], D. Švābi [*D. Šváby*], S. Rodins [*S. Rodin*] (referents) un K. Likurģs [*C. Lycourgos*],

ģenerālvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*],

sekretāre L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2016. gada 13. decembra tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2017. gada 7. marta tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – grieķu.

Spriedums

- 1 Ar apelācijas sūdzību *Alexios Anagnostakis* lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2015. gada 30. septembra spriedumu *Anagnostakis/Komisija* (T-450/12, turpmāk tekstā – “pārsūdzētais spriedums”, EU:T:2015:739), ar kuru šī tiesa noraidīja viņa prasību atcelt Komisijas 2012. gada 6. septembra Lēmumu C(2012) 6289 *final* par Eiropas pilsoņu iniciatīvas “Miljons parakstu solidarai Eiropai” reģistrācijas pieteikumu, kas Komisijai tika iesniegts 2012. gada 13. jūlijā (turpmāk tekstā – “strīdīgais lēmums”).

Atbilstošās tiesību normas

- 2 Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulas (ES) Nr. 211/2011 par pilsoņu iniciatīvu (OV 2011, L 65, 1. lpp., un labojums, OV 2012, L 94, 49. lpp.) preambulas 1., 2., 4. un 10. apsvērumā ir noteikts:

“(1) Līgums par Eiropas Savienību (LES) nostiprina Savienības pilsonību un turpina nostiprināt Savienības demokrātisko darbību, *inter alia* nosakot, ka ikvienam pilsonim ir tiesības piedalīties Savienības demokrātiskajā dzīvē, izmantojot Eiropas pilsoņu iniciatīvu. Minētā procedūra dod pilsoņiem iespēju tieši vērsties pie Komisijas un aicināt to iesniegt priekšlikumu Savienības tiesību aktam Līgumu īstenošanai, kas ir līdzīga tiesībām, kuras Eiropas Parlamentam tiek piešķirtas saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 225. pantu un Padomei – saskaņā ar LESD 241. pantu.

(2) Procedūrām un noteikumiem, kas nepieciešami pilsoņu iniciatīvai, vajadzētu būt skaidriem, vienkāršiem, viegli īstenojamiem un samērojamiem ar pilsoņu iniciatīvas būtību, lai veicinātu pilsoņu līdzdalību un padarītu Savienību viņiem pieejamāku. Ar tiem jāpanāk saprātīgs līdzsvars starp tiesībām un pienākumiem.

[..]

(4) Komisijai pēc pieprasījuma būtu jāsniedz pilsoņiem informācija un neoficiālas konsultācijas par pilsoņu iniciatīvām, jo īpaši par reģistrēšanas kritērijiem.

[..]

(10) Lai nodrošinātu saskaņotību un pārredzamību attiecībā uz ierosinātajām pilsoņu iniciatīvām un novērstu to, ka parakstus vāc pilsoņu iniciatīvas priekšlikumam, kurš neatbilst šajā regulā paredzētajiem nosacījumiem, minētās iniciatīvas būtu obligāti jāreģistrē tīmekļa vietnē, ko Komisija darījusi pieejamu, pirms no pilsoņiem tiek vākti vajadzīgie paziņojumi par atbalstu. Komisijai būtu jāreģistrē visas ierosinātās pilsoņu iniciatīvas, kuras atbilst šajā regulā paredzētajiem nosacījumiem. Komisijai būtu jāveic reģistrācija saskaņā ar labas pārvaldības vispārīgajiem principiem.”

- 3 Regulas Nr. 211/2011 1. pantā ir noteikts:

“Ar šo regulu nosaka procedūras un nosacījumus, kas nepieciešami pilsoņu iniciatīvai, kā paredzēts LES 11. pantā un LESD 24. pantā.”

4. Saskaņā ar šīs regulas 2. pantu:

“Šajā regulā izmanto šādas definīcijas:

1) “pilsoņu iniciatīva” ir iniciatīva, kas iesniegta Komisijai saskaņā ar šo regulu un ar ko aicina Komisiju saskaņā ar tās pilnvarām iesniegt atbilstīgu priekšlikumu jautājumos, kuros pēc pilsoņu ieskatsa Līgumu īstenošanai ir nepieciešams Savienības tiesību akts, un kura ir saņēmusi vismaz viena miljona tiesīgo parakstītāju atbalstu, kuri pārstāv vismaz vienu ceturtdaļu visu dalībvalstu;

[..]

3) “organizatori” ir fiziskas personas, kas veido pilsoņu komiteju, kura ir atbildīga par pilsoņu iniciatīvas sagatavošanu un iesniegšanu Komisijai.”

5. Minētās regulas 4. panta 1.–3. punktā ir paredzēts:

“1. Pirms uzsākt paziņojumu par atbalstu ierosinātajai pilsoņu iniciatīvai vākšanu no parakstītājiem, organizatoriem izvirza prasību reģistrēt minēto iniciatīvu Komisijā, sniedzot II pielikumā minēto informāciju, jo īpaši par ierosinātās pilsoņu iniciatīvas priekšmetu un mērķiem.

Minēto informāciju vienā no Savienības oficiālajām valodām iesniedz tiešsaistes reģistrā, kuru minētajam nolūkam ir darījusi pieejamu Komisija (“reģistrs”).

Organizatori reģistram un attiecīgā gadījumā savā tīmekļa vietnē sniedz regulāri atjaunotu informāciju par ierosinātās pilsoņu iniciatīvas atbalsta un finansējuma avotiem.

Pēc reģistrācijas apstiprināšanas saskaņā ar 2. punktu organizatori var ierosināto pilsoņu iniciatīvu iekļaušanai reģistrā nodrošināt citās Savienības oficiālajās valodās. Par ierosinātās pilsoņu iniciatīvas tulkošanu citās Savienības oficiālajās valodās ir atbildīgi organizatori.

Komisija nosaka kontaktpersonu, kas sniedz informāciju un palīdzību.

2. Divos mēnešos pēc II pielikumā norādītās informācijas saņemšanas Komisija reģistrē ierosināto pilsoņu iniciatīvu, piešķirot tai vienreizēju reģistrācijas numuru, un nosūta apstiprinājumu organizatoriem, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

[..]

b) ierosinātā pilsoņu iniciatīva nav acīmredzami ārpus Komisijas pilnvarām iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu, lai īstenotu Līgumus;

[..]

3. Komisija atsakās reģistrēt iniciatīvu, ja nav ievēroti 2. punktā minētie nosacījumi.

Ja Komisija atsakās reģistrēt ierosināto pilsoņu iniciatīvu, tā informē organizatorus par šāda atteikuma iemesliem un visiem iespējamiem tiesas un ārpus tiesas aizsardzības līdzekļiem, kas viņiem pieejami.”

Tiesvedības priekšvēsture un apstrīdētais lēmums

6. No pārsūdzētā sprieduma izrietošās tiesvedības priekšvēstures apkopojums ir šāds.

- 7 2012. gada 13. jūlijā *A. Anagnostakis* iesniedza Komisijai Eiropas pilsoņu iniciatīvas (turpmāk tekstā – “EPI”) “Miljons parakstu solidarai Eiropai” priekšlikumu.
- 8 Šā priekšlikuma priekšmets bija Savienības tiesībās nostiprināt “nepieciešamības stāvokļa principu, saskaņā ar kuru, ja valsts finansiālo un politisko pastāvēšanu apdraud nepanesama parāda atmaksāšana, atteikums maksāt šo parādu ir nepieciešams un pamatots”.
- 9 Ierosinātajā EPI kā uz tās pieņemšanas juridisko pamatu bija atsauce uz “ekonomikas un monetāro politiku (LESD 119.–144. pants)”.
- 10 Ar strīdīgo lēmumu Komisija, atgādinājusi Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta noteikumus un norādījusi, ka tā ir izvērtējusi tos LESD noteikumus, uz kuriem bija atsauce attiecīgajā ierosinātajā EPI, it īpaši LESD 136. panta 1. punktu, kā arī “visus citus iespējamus juridiskos pamatus”, atteicās reģistrēt šo ierosināto EPI tāpēc, ka tā acīmredzami ir ārpus Komisijas pilnvarām iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu, lai īstenotu Līgumus.

Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

- 11 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2012. gada 11. oktobrī, *A. Anagnostakis* cēla prasību, lūdzot atcelt strīdīgo lēmumu.
- 12 Savas prasības pamatojumam viņš izvirzīja vienu vairākās daļās iedalītu pamatu par to, ka Komisija, atteikdamās reģistrēt strīdīgo ierosināto EPI, pamatojoties uz Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunktu, ir pieļāvusi kļūdas tiesību piemērošanā. Šajā sakarā viņš būtībā apgalvoja, ka viņa ierosinātā EPI varēja būt pamats Komisijas priekšlikumam pieņemt tiesību aktu, pamatojoties uz LESD 122. panta 1. un 2. punktu un LESD 136. panta 1. punkta b) apakšpunktu, kā arī uz starptautisko tiesību normām.
- 13 Pārsūdzētajā spriedumā Vispārējā tiesa, pēc savas ierosmes pārbaudījusi pamatu par pamatojuma neesamību vai nepietiekamu pamatojumu, nosprieda, ka Komisija, pieņemot strīdīgo lēmumu, bija izpildījusi pienākumu norādīt pamatojumu. Tā turklāt uzskatīja, ka Komisija nav pieļāvusi nekādu kļūdu tiesību piemērošanā, secinādama, ka attiecīgā ierosinātā EPI acīmredzami ir ārpus Komisijas pilnvarām iesniegt tiesību akta priekšlikumu šajā jomā. Līdz ar to tā prasību noraidīja kā nepamatotu.

Lietas dalībnieku prasījumi

- 14 *A. Anagnostakis* prasījumi apelācijas sūdzībā ir šādi:
  - atcelt pārsūdzēto spriedumu;
  - atcelt strīdīgo lēmumu;
  - uzdot Komisijai reģistrēt ierosināto EPI un veikt visus citus juridiski vajadzīgos pasākumus un
  - piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 15 Komisija lūdz Tiesu noraidīt apelācijas sūdzību un piespriest *A. Anagnostakis* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par apelācijas sūdzību

- 16 Apelācijas sūdzības pamatojumam apelācijas sūdzības iesniedzējs izvirza četrus pamatus. Pirmais pamats ir par kļūdu tiesību piemērošanā, jo Vispārējā tiesa uzskatīja, ka, pieņemot strīdīgo lēmumu, Komisija ir izpildījusi pienākumu norādīt pamatojumu. Otrais līdz ceturtais pamats attiecas uz šī lēmuma pamatotības pārbaudi un ir attiecīgi par LESD 122. panta un 136. panta 1. punkta, kā arī starptautisko tiesību normu kļūdainu interpretāciju.

Par pirmo pamatu – kļūdu tiesību piemērošanā attiecībā uz strīdīgā lēmuma pamatojuma pietiekamību

Lietas dalībnieku argumenti

- 17 Ar pirmo pamatu apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka Vispārēja tiesa esot pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 28.–32. un 34. punktā uzskatīdama, ka strīdīgais lēmums atbilda prasībām, kas izriet no pienākuma norādīt pamatojumu, kāds tas nostiprināts LESD 296. pantā.
- 18 Vispirms Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 28. punktā esot kļūdaini nospriedusi, ka tas vien, ka strīdīgajā lēmumā Komisija atsaucas uz Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunktu, ir pietiekams pamatojums no judikatūras par pienākumu norādīt pamatojumu viedokļa. Taču šāda atsaucē neesot detalizēts un skaidrs pamatojums Komisijas “acīmredzamajai” kompetences neesamībai šīs tiesību normas izpratnē.
- 19 Turpinot, apelācijas sūdzības iesniedzējs uzskata, ka šai ziņā nav pietiekams arī Vispārējās tiesas secinājums pārsūdzētā sprieduma 27. punktā, saskaņā ar kuru Komisija esot veikusi “priekšlikumā minēto Līguma normu ([LESD] 119.–144. panta) un visu citu iespējamo juridisko pamatu rūpīgu izpēti”.
- 20 Tas pats attiecoties uz strīdīgajā lēmumā ietverto atsauci uz LESD 136. panta 1. punktu.
- 21 Visbeidzot, Vispārējā tiesa esot pieļāvusi kļūdu, pārsūdzētā sprieduma 30. un 31. punktā uzskatīdama, ka strīdīgā lēmuma pamatojums ir pietiekams, ņemot vērā šī lēmuma raksturu un kontekstu, kādā tas ir pieņemts. Šai Vispārējās tiesas argumentācijai, pirmkārt, neesot nekāda sakara ar Komisijas kompetences acīmredzamo neesamību un, otrkārt, ar to kļūdaini tiekot atzīta cēloņsakarība starp pārsūdzētā sprieduma 30. punktā minēto t.s. “skaidrības un precizitātes attiecībā uz Komisijas kompetences iesniegt tiesību akta priekšlikumu apalvoto juridisko pamatu” trūkumu un pienākumu norādīt strīdīgā lēmuma pamatā esošos iemeslus.
- 22 Komisija, piekrizdama Vispārējās tiesas argumentācijai, uz kuru attiecas pirmais pamats, uzskata, ka šis pamats ir jānoraida kā nepamatots.

Tiesas vērtējums

- 23 Iesākumā jāatgādina, ka ar Lisabonas līgumu ieviestajā LES 11. panta 4. punktā ir atzītas Savienības pilsoņu tiesības ar noteiktiem nosacījumiem aicināt Eiropas Komisiju saskaņā ar tās pilnvarām iesniegt atbilstīgu priekšlikumu jautājumos, kuros, pēc pilsoņu ieskata, Līgumu īstenošanai ir nepieciešams Savienības tiesību akts.
- 24 Tiesības ierosināt EPI, tāpat ka tiesības iesniegt lūgumrakstu Parlamentam, ir instruments, kas attiecas uz LES 10. panta 3. punktā paredzētajām pilsoņu tiesībām piedalīties Savienības demokrātiskajā dzīvē, jo ar tām tiem tiek ļauts vērsties tieši pie Komisijas, lai tai iesniegtu lūgumu, aicinot to iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu, lai īstenotu Līgumus.

- 25 Saskaņā ar LESD 24. panta pirmo daļu noteikumi procedūrām un nosacījumiem, kas nepieciešami EPI iesniegšanai, ir precizēti Regulā Nr. 211/2011. Tās 4. pantā ir paredzēti nosacījumi tam, lai Komisija reģistrētu ierosināto EPI.
- 26 Minēto nosacījumu skaitā šīs regulas 4. panta 2. punkta b) apakšpunktā ir paredzēts, ka Komisija reģistrē ierosināto EPI, ja tā “nav acīmredzami ārpus Komisijas pilnvarām iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu, lai īstenotu Līgumus”.
- 27 Piemērojot šo tiesību normu, Komisija ar strīdīgo lēmumu atteicās reģistrēt ierosināto EPI, ko tai bija iesniedzis apelācijas sūdzības iesniedzējs.
- 28 Šajā ziņā, ciktāl ar pirmo pamatu apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, uzskatīdama, ka šis lēmums bija pietiekami pamatots, ir jāuzsver, ka pienākums informēt organizatorus par atteikuma reģistrēt ierosināto EPI iemesliem, kāds tas paredzēts Regulā Nr. 211/2011 4. panta 3. punkta otrajā daļā, ir LESD 296. pantā nostiprinātā pienākuma norādīt pamatojumu konkrētā attiecībā uz EPI. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru attiecībā uz šo pantu pamatojums ir jāpielāgo attiecīgā akta būtībai un tam skaidri un nepārprotami jāatspoguļo iestādes – akta autores – argumentācija, lai ļautu ieinteresētajām personām noskaidrot veiktā pasākuma pamatojumu un kompetentajai tiesai īstenot pārbaudi (skat. it īpaši spriedumu, 2003. gada 6. marts, *Interporc/Komisija*. C-41/00 P, EU:C:2003:125, 55. punkts).
- 29 No pastāvīgās judikatūras arī izriet, ka pamatojuma prasība ir jāizvērtē, ņemot vērā katras lietas apstākļus. Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu norādīti visi atbilstošie faktiskie un juridiskie apstākļi, jo jautājums par to, vai tiesību akta pamatojums atbilst LESD 296. panta prasībām, ir jāizvērtē, ņemot vērā ne tikai šī akta tekstu, bet arī tā kontekstu, kā arī visas tās tiesību normas, kuras reglamentē attiecīgo jomu (spriedumi, 2011. gada 29. septembris, *Elf Aquitaine/Komisija*, C-521/09 P, EU:C:2011:620, 150. punkts, kā arī 2016. gada 21. decembris, *Club Hotel Loutraki u.c./Komisija*, C-131/15 P, EU:C:2016:989, 47. punkts).
- 30 Tas, vai Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, uzskatīdama, ka Komisija, pieņemot strīdīgo lēmumu, ir izpildījusi pienākumu norādīt pamatojumu, ir jāpārbauda, ņemot vērā šos principus, kas pareizi ir atgādināti pārsūdzētā sprieduma 22.–24. punktā.
- 31 Šajā gadījumā, kā Vispārējā tiesa ir norādījusi pārsūdzētā sprieduma 28. punktā, nav strīda, ka no šī lēmuma izriet, ka atteikums reģistrēt strīdīgo ierosināto EPI bija pamatots ar to, ka nav ievērots Regulā Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētais nosacījums. Šajā ziņā šajā lēmumā bija norādīts, ka Komisija uzskata, ka ne šajā priekšlikumā minētās normas par ekonomikas un monetāro politiku, proti, LESD 119.–144. pants, ne arī kāds cits juridiskais pamats tai nedod tiesības iesniegt tāda tiesību akta priekšlikumu, kas atbilstu ierosinātajai EPI. Šajā kontekstā Komisija konkrētāk aplūkoja LESD 136. panta 1. punktu un izklāstīja iemeslus, kuru dēļ tā uzskatīja, ka šī tiesību norma šajā ziņā nevar būt piemērots juridisks pamats.
- 32 Pretēji tam, ko šķiet ierosinām apelācijas sūdzības iesniedzējs, Vispārējā tiesa neuzskatīja, ka katrs no šiem strīdīgā lēmuma elementiem, ņemts atsevišķi, būtu pietiekams pamatojums, kas izpildītu judikatūras par pienākumu norādīt pamatojumu prasības. Tā arī pārsūdzētā sprieduma 30. un 31. punktā neuzskatīja, ka šāds pamatojums pats par sevi izrietētu no attiecīgā akta rakstura un konteksta, kurā tas ir pieņemts.
- 33 Gluži pretēji – atbilstoši šā sprieduma 28. un 29. punktā atgādinātajai pastāvīgajai judikatūrai Vispārējā tiesa pārbaudīja, vai strīdīgā lēmuma pamatojums atbilst LESD 296. panta prasībām, ņemot vērā visus tajā ietvertos elementus un lietas apstākļus, it īpaši šī lēmuma raksturu un kontekstu, kādā tas ir pieņemts.

- 34 Šajā ziņā Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 25. un 26. punktā būtībā uzsvēra, ka, ņemot vērā pašu EPI tiesību raksturu un ietekmi, kāds lēmumam atteikt ierosinātās EPI reģistrāciju var būt uz Savienības demokrātisko dzīvi, Komisijai lēmums atteikt reģistrēt šādu ierosinājumu ir jāpamato veidā, kas skaidri parāda šo atteikumu pamatojošos iemeslus. Tādējādi, kā šajā lietā, ja atteikums ir balstīts uz Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunktu, šajā pamatojumā ir jābūt norādītiem iemesliem, kuru dēļ tā uzskata, ka šis ierosinājums acīmredzami ir ārpus Komisijas pilnvarām iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu, lai īstenotu Līgumus.
- 35 Šajā kontekstā, ja saskaņā ar Regulas Nr. 211/2011 II pielikumu EPI organizatori sava priekšlikuma pielikumā pievieno sīkāku informāciju par tās priekšmetu, mērķiem un kontekstu, Komisijai ir pienākums rūpīgi un objektīvi pārbaudīt šo informāciju.
- 36 Tomēr Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 30. un 31. punktā ir uzsvērusi strīdīgās ierosinātās EPI ļoti īso raksturu un tās skaidrības trūkumu, jo būtībā tā attiecībā uz Savienības tiesību akta, uz ko attiecas šis ierosinājums, pieņemšanas juridisko pamatu aprobežojās ar kopēju atsauci uz LESD 119.–144. pantu par Savienības ekonomikas politiku un monetāro politiku, nesniedzot ne mazākos paskaidrojumus vai precizējumus par saikni starp šī ierosinājuma saturu un divdesmit sešiem LESD pantiem, uz kuriem tajā bija atsauce.
- 37 Šajā ziņā, kaut arī Komisijas interneta vietnē tika ļauts vienīgi veikt visas sadaļas “Ekonomikas politika un monetārā politika, LESD 119.–144. pants” izvēli, ir jāuzsver, ka saskaņā ar Regulas Nr. 211/2011 II pielikumu organizatori tomēr varēja pielikumā pievienot sīkāku informāciju par šo pantu atbilstību attiecībā uz strīdīgās ierosinātās EPI saturu – taču viņi neapgalvo, ka būtu to izdarījuši.
- 38 Šādos apstākļos Vispārējai tiesai nevar pārnest, ka tā nebūtu ievērojusi šā sprieduma 28. un 29. punktā atgādināto judikatūru, pārsūdzētā sprieduma 31. punktā uzskatīdama, ka Komisija no visām tiesību normām, uz kurām bija veikta kopēja atsauce, pamatoti varēja izteikties vienīgi par to, kura tai šķita vismazāk neatbilstoša, proti, LESD 136. panta 1. punktu, un tai nebija jāpamato savs viedoklis konkrēti attiecībā uz katru no šīm tiesību normām, nedz arī *a fortiori* jāpamato visu citu LESD tiesību normu neatbilstība.
- 39 Šādos apstākļos Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 32. punktā pamatoti varēja atzīt, ka strīdīgais lēmums, ņemot vērā tā pieņemšanas kontekstu, ietvēra pietiekami daudz faktu, lai apelācijas sūdzības iesniedzējs varētu uzzināt atteikuma reģistrēt ierosināto EPI pamatojumu un Savienības tiesa – veikt savu pārbaudi.
- 40 Attiecībā uz šo pēdējo no pārsūdzētā sprieduma skaidri izriet, ka Vispārējā tiesa varēja efektīvi veikt savu pārbaudi attiecībā uz šo lēmumu, tostarp jautājumā par to, vai LESD 122. pants varēja būt juridiskais pamats pasākumam, kas bija attiecīgās ierosinātās EPI priekšmets, kaut gan šis pants šajā ierosinātajā EPI konkrēti nebija minēts.
- 41 No iepriekš minētā izriet, ka Vispārējā tiesa nav pieļāvusi nekādu kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 34. punktā nosprieždama, ka šīs lietas apstākļos Komisija, pieņemot strīdīgo lēmumu, ir izpildījusi pienākumu norādīt pamatojumu.
- 42 Apelācijas sūdzības iesniedzējs turklāt apstrīd šī lēmuma pamatojumu tādā ziņā, ka strīdīgā ierosinātā EPI neesot acīmredzami ārpus Komisijas pilnvarām, kas tai ir atbilstoši šajā lēmumā minētajām tiesību normām. Tomēr jāatzīst, ka šī argumentācija attiecas nevis uz pienākumu norādīt pamatojumu kā būtisku formas prasību, bet gan uz atšķirīgu jautājumu par pamatojuma pamatotību, kas attiecas uz strīdīgā lēmuma tiesiskumu pēc būtības (spriedums, 2011. gada 29. septembris, *Elf Aquitaine/Komisija*, C-521/09 P, EU:C:2011:620, 146. punkts un tajā minētā judikatūra). Tādējādi tā jāaplūko, atbildot uz otro līdz ceturto pamatu.
- 43 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, pirmais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

Par otro līdz ceturto pamatu – kļūdām tiesību piemērošanā attiecībā uz strīdīgā lēmuma pamatotības pārbaudi

Ievada apsvērumi

- 44 Ar otro līdz ceturto pamatu apelācijas sūdzības iesniedzējs Vispārējai tiesai pārmet, ka, kļūdaini interpretējot LESD 122. pantu un 136. panta 1. punktu, kā arī starptautisko tiesību normas, tā ir uzskatījusi, ka šajā lietā nebija izpildīts Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunktā ietvertais nosacījums.
- 45 Iesākumā jānorāda, ka, runājot, pirmkārt, par ierosinātās EPI reģistrācijas procesu, Komisijai atbilstoši Regulas Nr. 211/2011 4. pantam ir jāpārbauda, vai šī EPI atbilst tostarp šā panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētajiem reģistrācijas nosacījumiem. Tādējādi saskaņā ar šā panta 1. un 2. punktu ir jāņem vērā informācija par ierosinātās EPI priekšmetu un mērķiem, kuru atbilstoši šīs regulas II pielikumam vai nu obligātā kārtā, vai fakultatīvi sniedz EPI organizatori.
- 46 Šajā ziņā ir jānorāda, ka saskaņā ar Regulas Nr. 211/2011 preambulas 4. apsvērumu un 4. panta 1. punkta pēdējo daļu Komisijai šīs reģistrācijas procedūras ietvaros ir jāsniedz EPI organizatoriem palīdzība un konsultācijas, jo īpaši par reģistrēšanas kritērijiem.
- 47 Turpinājumā jāuzsver – kā ir atgādināts šīs regulas preambulas 10. apsvērumā –, ka lēmums par ierosinātās EPI reģistrāciju minētās regulas 4. panta izpratnē ir jāpieņem saskaņā ar labas pārvaldības principu, kuram it īpaši ir piesaistīts kompetentās iestādes pienākums veikt rūpīgu un objektīvu izvērtēšanu, turklāt ņemot vērā visus elementus, kuriem ir nozīme konkrētajā gadījumā.
- 48 Šīs prasības, kas ir raksturīgas labas pārvaldības principam, ir vispārīgi piemērojamas Savienības administrācijas darbībām tās attiecībās ar sabiedrību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 4. aprīlis, Ombuds/*Staelen*, C-337/15 P, EU:C:2017:256, 34. punkts) un tādējādi arī tiesību iesniegt EPI kā instrumentu pilsoņu dalībai Savienības demokrātiskajā dzīvē kontekstā.
- 49 Turklāt atbilstoši šī instrumenta mērķiem, kā tie ir minēti Regulas Nr. 211/2011 preambulas 1. un 2. apsvērumā un kas it īpaši ir pilsoņu līdzdalības sekmēšana un Savienības padarīšana par pieejamāku, šīs regulas 4. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētais reģistrācijas nosacījums Komisijai, kurai ir iesniegta ierosinātā EPI, ir jāinterpretē un jāpiemēro tādā veidā, lai nodrošinātu EPI vieglu pieejamību.
- 50 Tādējādi tikai tad, kad ierosinātā EPI, ņemot vērā tās priekšmetu un mērķus, kādi tie izriet no obligāti sniedzamās un – attiecīgā gadījumā – papildu informācijas, ko organizatori snieguši atbilstoši Regulas Nr. 211/2011 II pielikumam, ir acīmredzami ārpus Komisijas pilnvarām iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu, lai īstenotu Līgumus, Komisija ir tiesīga atteikties reģistrēt šo ierosināto EPI saskaņā ar šīs regulas 4. panta 2. punkta b) apakšpunktu.
- 51 Pēc šī precizējuma, otrkārt, jānosaka tās pārbaudes robežas, ko Tiesa ir tiesīga veikt šīs apelācijas ietvaros.
- 52 Kā ģenerālvokāts norādījis savu secinājumu 7., 31. un 40. punktā, apelācijas sūdzības iesniedzējs šīs tiesvedības Tiesā laikā ir būtiski izvērsis savus paskaidrojumus par attiecīgās ierosinātās EPI priekšmetu un šai ziņā atbilstošu juridisku pamatu un ir apgalvojis, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētajā spriedumā šajā ziņā esot vairākkārtīgi veikusi vai nu nepareizus, vai nepilnīgus konstatējumus.

- 53 Pirmām kārtām, jāuzsver, kā it īpaši savu secinājumu 30. punktā norādījis ģenerāladvokāts, ka tās argumentācijas pamatotības novērtēšana, ko Vispārējā tiesa izmantojusi pārsūdzētajā spriedumā, veicot strīdīgā lēmuma pārbaudi, var tikt veikta vienīgi, ņemot vērā norādes, kuras attiecīgās ierosinātās EPI organizatori bija snieguši to Komisijai adresētā pieteikuma reģistrēt šo EPI iesniegšanas laikā, nevis to precizējumu gaismā, kurus apelācijas sūdzības iesniedzējs ir sniedzis šīs apelācijas tiesvedības ietvaros.
- 54 Kā Vispārējā tiesa konstatēja pārsūdzētā sprieduma 3. punktā un konkrētāk – dažādos minētā sprieduma fragmentos, šajās norādēs šis EPI priekšmets vienīgi aprakstīts kā tāds, ar kuru Savienības tiesībās tiktu nostiprināts “nepieciešamības stāvokļa princips, saskaņā ar kuru, ja valsts finansiālo un politisko pastāvēšanu apdraud nepanesama parāda atmaksāšana, atteikums maksāt šo parādu ir nepieciešams un pamatots”, un tajās veikta kopēja atsauce uz LESD 119.–144. pantu kā uz tās pieņemšanas juridisko pamatu.
- 55 Otrām kārtām, saskaņā ar pastāvīgo judikatūru apelācijas tiesvedībā Tiesas kompetencē principā ir tikai novērtēt tiesisko risinājumu, kas sniegts atbilstoši pamatiem, kuri izvirzīti tiesā, kas lietu izskatīja pēc būtības (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2014. gada 30. aprīlis, *FLSmidth/Komisija*, C-238/12 P, EU:C:2014:284, 42. punkts, un 2014. gada 22. maijs, *ASPLA/Komisija*, C-35/12 P, EU:C:2014:348, 39. punkts).
- 56 Šajā gadījumā, kā uzsvērts šā sprieduma 12. punktā, apelācijas sūdzības iesniedzējs savas prasības Vispārējā tiesā ietvaros izvirzītā vienīgā pamata atbalstam atsaucās uz LESD 122. panta 1. un 2. punktu un 136. panta 1. punktu, kā arī uz starptautisko tiesību normām.
- 57 No tā izriet, ka Tiesas pārbaudei attiecībā uz argumentiem, kas vērsti uz to, lai pierādītu, ka Vispārējā tiesa ir kļūdaini uzskatījusi, ka Savienības tiesībās nav atbilstoša juridiska pamata attiecīgajā ierosinātajā EPI paredzētā nepieciešamības principa pieņemšanai, ir jābūt ierobežotai ar pārbaudi par to, vai Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdas, interpretējot LESD 122. pantu un 136. panta 1. punktu, kā arī starptautisko tiesību normas.

Par otro pamatu – kļūdu tiesību piemērošanā, interpretējot LESD 122. pantu

– Lietas dalībnieku argumenti

- 58 Ar otro pamatu, kurš ietver četras daļas, apelācijas sūdzības iesniedzējs pārmet Vispārējai tiesai, ka pārsūdzētā sprieduma 41.–43. un 47.–50. punktā tā ir izmantojusi LESD 122. panta 1. un 2. punkta kļūdainu interpretāciju, pretēji Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunktam nopriekšdama, ka šīs tiesību normas acīmredzami nav juridiskais pamats principa, kas ir ierosinātās EPI priekšmets, paredzēšanai Savienības tiesību aktos.
- 59 Pirmkārt, interpretējot LESD 122. pantu izolēti un to apskatot atrauti no LESD 119.–126. panta konteksta, Vispārējā tiesa neesot ņēmusi vērā LESD trešās daļas VIII sadaļas 1. nodaļas “Ekonomikas politika” garu, kuras pamatprincips esot, ka dalībvalstu ekonomiskā politika ir valstu valdību kompetencē un ka šī politika ir jāsaskaņo.
- 60 Apelācijas sūdzības iesniedzējs it īpaši apgalvo, ka no LESD 122. panta 1. un 2. punkta izriet, ka pasākumi, kādus Komisija ir tiesīga ierosināt Padomei veikt atbilstoši šim pantam, var būt koriģējoši vai preventīvi un ka to mērķis ir vērsties pret lielām grūtībām vai nopietniem šādu grūtību draudiem, kas var apdraudēt Savienības mērķus. Atraujot šo pantu no tā konteksta, Vispārējā tiesa esot pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.
- 61 Otrkārt, apelācijas sūdzības iesniedzējs uzsver, ka LESD 122. panta 1. punkts, kurā turklāt noteikts solidaritātes starp dalībvalstīm princips, Komisijai piešķir plašu rīcības brīvību iesniegt piemērotus priekšlikumus tādu pasākumu noteikšanai, ar kuriem varētu risināt lielas grūtības, kas ir kādai no

dalībvalstīm. Nepieciešamības stāvokļa principa paredzēšana Savienības tiesību aktā būtu šāds piemērots pasākums. Tā kā Vispārējā tiesa, neraugoties uz visu, uzskatīja, ka attiecīgā ierosinātā EPI acīmredzami ir ārpus Komisijas pilnvarām, tā esot izmantojusi kļūdainu LESD 122. panta interpretāciju.

- 62 Treškārt, apelācijas sūdzības iesniedzējs apstrīd, pirmām kārtām, Vispārējās tiesas argumentāciju pārsūdzētā sprieduma 41. punktā, kas ir balstīta uz 2012. gada 27. novembra spriedumu *Pringle* (C-370/12, EU:C:2012:756). Vispārējā tiesa esot pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, salīdzinot attiecīgo EPI ierosināto pasākumu un Eiropas Stabilizācijas mehānismu (turpmāk tekstā – “ESM”), uz kuru konkrēti attiecas minētais spriedums un kurš ir fundamentāli atšķirīgs no ierosinātā pasākuma. Strīdīgās ierosinātās EPI mērķis esot vienkārši iekļaut Savienības tiesību aktos nepieciešamības stāvokļa principu, ņemot vērā Grieķijas Republikas lielās grūtības, kas izriet no tās parāda, nevis radīt tādu finansēšanas mehānismu kā ESM.
- 63 Otrām kārtām, apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka Vispārējās tiesas argumentācija pārsūdzētā sprieduma 42. punktā par to, ka LESD 122. panta 1. punkts paredz, ka šajā tiesību normā aplūkotie pasākumi ir “balstīti uz dalībvalstu savstarpēju atbalstu”, ir juridiski kļūdaina. No šī panta teksta izrietot, ka šajā pantā minētā solidaritāte starp dalībvalstīm, pretēji Vispārējās tiesas uzskatam, nav vienlīdzīga ar finansiāli izprastu dalībvalstu savstarpēju atbalstu.
- 64 Ceturtkārt, Vispārējā tiesa esot pieļāvusi kļūdas tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 47.–49. punktā atkārtoti atsaukdamās uz 2012. gada 27. novembra spriedumu *Pringle* (C-370/12, EU:C:2012:756), lai secinātu, ka uz strīdīgās ierosinātās EPI mērķi LESD 122. panta 2. punkts acīmredzami neattiecas.
- 65 Pirmām kārtām, nepieciešamības stāvokļa principa iekļaušana Savienības tiesību aktos no daudziem viedokļiem nebūtu salīdzināma ar ESM. Otrām kārtām, Vispārējā tiesa esot kļūdaini uzskatījusi, ka nepieciešamības stāvokļa deklarēšanas procedūru ierosina dalībvalstis, nevis Savienība. Faktiski ierosinātajā EPI ir norādīts, ka Savienība būtu tā, kas – solidaritātes garā – apstiprinātu šādu deklarāciju. Trešām kārtām, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 49. punktā esot kļūdaini konstatējusi, ka nepieciešamības stāvokļa principa pieņemšana attiektos ne tikai uz dalībvalsts parādu Savienībai, bet arī uz šīs valsts parādiem citām publisko vai privāto tiesību juridiskajām vai fiziskajām personām. Šī principa pieņemšana patiesībā attiektos vienīgi uz dalībvalsts parādu Savienībai. Katrā ziņā Komisija būtu varējusi sniegt daļēju atbildi uz ierosināto EPI, ierobežojot tās priekšmetu un to attiecinot tikai uz šo parādu vien, kas acīmredzami ietilpst LESD 122. panta 2. punkta piemērošanas jomā.
- 66 Komisija uzskata, ka otrais pamats ir jānoraida – ciktāl tas ietver jaunus argumentus – kā nepieņemams vai katrā ziņā kā nepamatots.

– Tiesas vērtējums

- 67 Ievadā jāatgādina, ka atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai Savienības tiesību akta juridiskā pamata izvēle ir jāpamato ar objektīvu informāciju, ko tiesa var pārbaudīt, tostarp ar šī tiesību akta mērķi un saturu (spriedumi, 2004. gada 29. aprīlis, Komisija/Padome, C-338/01, EU:C:2004:253, 54. punkts; 2012. gada 19. jūlijs, Parlaments/Padome, C-130/10, EU:C:2012:472, 42. punkts, un 2014. gada 18. decembris, Apvienotā Karaliste/Padome, C-81/13, EU:C:2014:2449, 35. punkts).
- 68 Pirmkārt, ciktāl ar otro pamatu – kura daļas ir jāizskata kopā – apelācijas sūdzības iesniedzējs pārmet Vispārējai tiesai, ka tā pārsūdzētā sprieduma 40.–43. punktā esot pieļāvusi kļūdas tiesību piemērošanā, nosprieždama, ka LESD 122. panta 1. punkts nav piemērots juridisks pamats, lai noteiktu tādu pasākumu kā strīdīgajā ierosinātajā EPI paredzētais, ir jāatgādina, ka saskaņā ar šo tiesību normu

Padome pēc Komisijas priekšlikuma, dalībvalstīm savstarpēji solidarizējoties, var lemt par ekonomikas situācijai piemērotiem pasākumiem, it īpaši, ja rodas nopietnas grūtības apgādē ar dažiem ražojumiem, jo īpaši enerģijas jomā.

- 69 Šajā ziņā, pirmām kārtām, kā Vispārējā tiesa pamatoti norādīja pārsūdzētā sprieduma 49. punktā, sava 2012. gada 27. novembra sprieduma *Pringle* (C-370/12, EU:C:2012:756) 116. punktā Tiesa nosprieda, ka LESD 122. panta 1. punkts nav piemērots juridiskais pamats iespējamajai Savienības finansiālajai palīdzībai dalībvalstīm, kurām ir vai draud smagas finanšu problēmas.
- 70 Lai gan apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka ESM, kas tika aplūkots lietā, kurā pasludināts minētais spriedums, vairākos aspektos atšķiras no strīdīgajā ierosinātajā EPI paredzētā pasākuma, no minētā sprieduma tomēr izriet, ka LESD 122. panta 1. punkts neattiecas uz pasākumiem, kuru galvenais mērķis ir mazināt dalībvalsts finanšu grūtību smagumu.
- 71 Otrām kārtām, jāatzīst, ka Vispārējā tiesa nav arī pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 42. un 43. punktā uzskatīdama, ka, ņemot vērā it īpaši solidaritāti starp dalībvalstīm, kurai atbilstoši LESD 122. panta 1. punkta formulējumam ir jābūt virzītāj spēkam, nosakot ekonomikas situācijai piemērotos pasākumus šīs tiesību normas izpratnē, minētā tiesību norma nevar būt piemērots pamats, lai paredzētu tādu principu, saskaņā ar kuru dalībvalstij būtu tiesības vienpusēji nolemt neatmaksāt visu tās parādu vai daļu no tā.
- 72 Ciktāl apelācijas sūdzības iesniedzējs konkrēti apstrīd pārsūdzētā sprieduma 43. punktā Vispārējās tiesas veikto konstatāciju, ka strīdīgā ierosinātā EPI dotu tiesības dalībvalstij, kurai ir smagas finanšu problēmas, "vienpusēji nolemt" neatmaksāt visu tās parādu vai daļu no tā, ir jānorāda, ka apelācijas sūdzības iesniedzējs vienīgi šīs apelācijas ietvaros norādīja, ka dalībvalsts iespēja atsaukties uz nepieciešamības stāvokli varētu tikt pakļauta nosacījumiem, kurus noteiktu Komisija. Kā uzsvērts šā sprieduma 53. punktā, šādu norādi nevar ņemt vērā, lai novērtētu pārsūdzētā sprieduma 43. punktā veiktā Vispārējās tiesas vērtējuma pamatotību.
- 73 No tā izriet, ka Vispārējā tiesa nav pieļāvusi nekādu kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 40.–43. punktā uzskatīdama, ka LESD 122. panta 1. punkts nav piemērots juridisks pamats tāda pasākuma noteikšanai kā strīdīgajā ierosinātajā EPI paredzētais.
- 74 Otrkārt, ciktāl apelācijas sūdzības iesniedzējs ar savu otro pamatu Vispārējai tiesai pārmet, ka tā ir pieļāvusi kļūdas tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 47.–50. punktā uzskatīdama, ka LESD 122. panta 2. punkts nav piemērots juridisks pamats šāda pasākuma noteikšanai, ir jāatgādina, ka saskaņā ar šo tiesību normu Padome pēc Komisijas priekšlikuma var, paredzot zināmus nosacījumus, sniegt Savienības finansiālu atbalstu dalībvalstij, kurai ir grūtības, ko izraisījušas dabas katastrofas vai ārkārtēji gadījumi, kurus tā nevar ietekmēt.
- 75 Šajā ziņā ir vispirms jāatzīst, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 48. punktā pamatoti norādīja, ka Tiesa 2012. gada 27. novembra sprieduma *Pringle* (C-370/12, EU:C:2012:756) 65., 104. un 131. punktā jau ir nospriedusi, ka LESD 122. panta 2. punkts Savienībai piešķir kompetenci ar zināmiem nosacījumiem sniegt *ad hoc* finansiālu atbalstu dalībvalstij, kas atrodas iepriekš minētajā situācijā, taču šī tiesību norma nevar būt pamats likumdošanas ceļā izveidot tādu parāda norakstīšanas mehānismu, kas būtu balstīts uz nepieciešamības stāvokļa principu, it īpaši, ņemot vērā šādam mehānismam piemītošo vispārīgo un pastāvīgo raksturu.
- 76 Turpinot par kļūdām tiesību piemērošanā, kuras Vispārējā tiesa, pēc apelācijas sūdzības iesniedzēja domām, ir pieļāvusi pārsūdzētā sprieduma 49. punktā attiecībā uz LESD 122. panta 2. punktā paredzētā finansiāla atbalsta raksturu, ir jānorāda – kā to minētajā pārsūdzētā sprieduma punktā ir darījusi Vispārējā tiesa – ka no 2012. gada 27. novembra sprieduma *Pringle* (C-370/12, EU:C:2012:756) 118. punkta izriet, ka šīs tiesību normas priekšmets ir tikai finansiāls atbalsts, ko sniedz Savienība, nevis dalībvalstis.

- 77 Tādējādi Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 49. punktā pamatoti varēja uzskatīt, ka uz nepieciešamības stāvokļa principa – kas ir strīdīgās ierosinātās EPI priekšmets – pieņemšanu nevar attiekties “Savienības sniegta finansiāla atbalsta” jēdziens minētās tiesību normas izpratnē, ciktāl šāds princips attiektos ne tikai uz dalībvalsts parādu Savienībai, bet arī uz parādiem citām publisko vai privāto tiesību juridiskajām vai fiziskajām personām, tostarp dalībvalstīm.
- 78 Ciktāl apelācijas sūdzības iesniedzējs šajā kontekstā mēģina apstrīdēt Vispārējās tiesas konstatāciju, saskaņā ar kuru tāda nepieciešamības stāvokļa principa pieņemšana kā strīdīgajā ierosinātajā EPI paredzētais neattiektos tikai uz dalībvalsts parādu Savienībai, vispirms jānorāda, ka pirms šīs apelācijas tiesvedības apelācijas sūdzības iesniedzējs nekad nebija apgalvojis, ka šis ierosinājums būtu ierobežots vienīgi ar attiecīgās dalībvalsts parādu Savienībai. Turklāt viņa arguments ir pretrunā citiem apelācijas sūdzībā ietvertajiem apgalvojumiem, saskaņā ar kuriem šis ierosinājums bijis domāts, lai ļautu par labu dalībvalstīm, kuras atrodas nepieciešamības stāvoklī, apturēt vai norakstīt daļu viņu parāda ne vien Savienībai, bet arī citām dalībvalstīm. Līdz ar to šis arguments nevar tikt akceptēts.
- 79 Visbeidzot, attiecībā uz argumentu, ka Komisija būtu varējusi strīdīgo ierosināto EPI akceptēt daļēji, tā kā šis arguments ir pirmo reizi izvirzīts apelācijas stadijā, tas saskaņā ar šā sprieduma 55. punktā atgādināto judikatūru ir jānoraida kā nepieņemams.
- 80 No tā izriet, ka Vispārējā tiesa nav pieļāvusi nekādu kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 50. punktā uzskatīdama, ka uz tādu pasākumu kā strīdīgajā ierosinātajā EPI paredzētais acīmredzami neattiecas finansiālā atbalsta pasākumi, kādus Padome pēc Komisijas priekšlikuma var veikt atbilstoši LESD 122. panta 2. punktam.
- 81 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka otrais pamats ir jānoraida.

Par trešo pamatu – kļūdu tiesību piemērošanā, interpretējot LESD 136. panta 1. punktu

– Lietas dalībnieku argumenti

- 82 Ar trešo pamatu apelācijas sūdzības iesniedzējs pārmet Vispārējai tiesai, ka tā pārsūdzētā sprieduma 57.–60. punktā ir kļūdaini interpretējusi LESD 136. panta 1. punktu. Pretēji Vispārējās tiesas uzskatam nepieciešamības stāvokļa principa paredzēšana Savienības tiesību aktos varētu tikt balstīta uz LESD 136. pantu, kura mērķis tostarp ir nodrošināt “pienācīgu ekonomiskās un monetārās savienības darbību”.
- 83 Šajā ziņā apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka konstatējums pārsūdzētā sprieduma 58. punktā, ka nepieciešamības stāvokļa principa atzīšana līgumslēdzēju pušu brīvu gribu aizstātu ar vienpusējas atteikšanās no valsts parāda leģislatīvu mehānismu, ko šī tiesību norma acīmredzami neatļauj, esot juridiski kļūdaini. Šī principa pieņemšana dalībvalstij, kura sastopas ar nopietnām grūtībām, ļautu uz laiku apturēt visu savu parādu atmaksāšanu, lai orientētu savu ekonomikas politiku uz izaugsmi, tādējādi sekmējot to stimulējošus ekonomiskus ieguldījumus, un tas nenoliedzami sekmētu pienācīgu ekonomiskās un monetārās savienības darbību, kā paredzēts LESD 136. panta 1. punktā. Apelācijas sūdzības iesniedzējs šajā kontekstā kā piemēru min Eiropadomes 2011. gada 21. jūlija lēmumu, no kura izrietot, ka lēmumam par dalībvalsts parāda norakstīšanu var būt pamats Savienības tiesībās.
- 84 Turklāt LESD 136. panta 1. punktā Padome esot skaidri pilnvarota noteikt ekonomikas politikas pamatnostādnes. Līdz ar to arī Komisija esot pilnvarota Padomei ierosināt šādu pasākumu pieņemšanu.

- 85 No tā izrietot, ka strīdīgā ierosinātā EPI nav acīmredzami ārpus Komisijas pilnvarām Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē un ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 59. punktā ir kļūdaini uzskatījusi, ka nepieciešamības stāvokļa principa pieņemšana acīmredzami neietilpst LESD 136. panta 1. punkta tvērumā.
- 86 Apelācijas sūdzības iesniedzējs turklāt uzskata, ka stabilizācijas un finansiāla atbalsta mehānismā, kāds atļauts ar LESD 136. panta 3. punktu, varētu – dalībvalstīm vienojoties un tad, kad kāda no tām ir šādā nepieciešamības stāvoklī, – iekļaut parāda atmaksas apturēšanu. Katrā ziņā LESD 352. pants Komisiju pilnvarojot ierosināt tādu priekšlikumu kā ierosinātajā EPI paredzētais, kas nepieciešams, lai sasniegtu kādu no Līgumos noteiktajiem mērķiem, piemēram, eurozonas stabilitāti.
- 87 Komisija uzskata, ka trešais pamats ir jānoraida daļēji kā nepieņemams un pārējā daļā – kā nepamatots.

– *Tiesas vērtējums*

- 88 Jāatgādina, ka atbilstoši LESD 136. panta 1. punktam pienācīgas ekonomiskās un monetārās savienības darbības nodrošināšanas nolūkos un saskaņā ar atbilstošajiem Līgumu noteikumiem Padome var pieņemt noteikumus attiecībā uz dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro, lai, pirmkārt, kā paredzēts šīs normas a) apakšpunktā, stiprinātu to budžeta disciplīnas un koordināciju un uzraudzību un lai, otrkārt, kā paredzēts minētās normas b) apakšpunktā, tām noteiktu ekonomikas politikas pamatnostādnes, vienlaikus nodrošinot to atbilstību visai Savienībai pieņemtajām pamatnostādnēm, kā arī to uzraudzību.
- 89 Vispārējā tiesa nav pieļāvusi nekādu kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 57. un 58. punktā uzskatot, ka nepieciešamības stāvokļa principa pieņemšana, kādu to paredz strīdīgā ierosinātā EPI, acīmredzami neietilpst iepriekšējā punktā aprakstītajos pasākumos.
- 90 Proti, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 57. punktā pamatoti nosprieda, ka nekas neļauj secināt – un apelācijas sūdzības iesniedzējs to nekādā veidā nav pierādījis –, ka strīdīgajā ierosinātajā EPI paredzētā pasākuma noteikšanas mērķis būtu stiprināt budžeta disciplīnu koordināciju vai uz to attiektos ekonomikas politikas pamatnostādnes, kuras Padome ir tiesīga izstrādāt, lai nodrošinātu pienācīgu ekonomiskās un monetārās savienības darbību.
- 91 Tāpat Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 58. punktā pamatoti, pirmkārt, atgādināja, ka no 2012. gada 27. novembra sprieduma *Pringle* (C-370/12, EU:C:2012:756) 51. un 64. punkta izriet, ka Savienības loma ekonomikas politikas jomā ir ierobežota ar koordinēšanas pasākumu noteikšanu, un, otrkārt, nosprieda, ka tāda pasākuma noteikšana kā strīdīgajā ierosinātajā EPI paredzētais, nebūt neietilpdama “ekonomikas politikas pamatnostādņu” jēdzienā LESD 136. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē, patiesībā līgumslēdzēju pušu brīvu gribu aizstātu ar vienpusējas atteikšanās no valsts parāda leģislatīvu mehānismu, ko šī tiesību norma acīmredzami neatļauj.
- 92 No tā izriet, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 59. punktā pamatoti varēja akceptēt Komisijas secinājumu, ka ierosinājums atzīt nepieciešamības stāvokļa principu, kā to izprot apelācijas sūdzības iesniedzējs, acīmredzami neietilpst LESD 136. panta 1. punkta tvērumā.
- 93 Ciktāl apelācijas sūdzības iesniedzējs trešā pamata ietvaros turklāt ierosina uzskatīt, ka strīdīgajā ierosinātajā EPI paredzētais nepieciešamības stāvokļa princips Savienības tiesībās varētu tikt pieņemts, pamatojoties uz LESD 136. panta 3. punktu, attiecīgā gadījumā to skatot saistībā ar LESD 352. pantu, ir pietiekami konstatēt, ka šis arguments ir izvirzīts vienīgi apelācijas stadijā un tādējādi atbilstoši šā sprieduma 55. punktā atgādinātajai pastāvīgajai judikatūrai Tiesa to šajā lietā nevar izskatīt.
- 94 Ņemot vērā iepriekš minēto, trešais pamats ir jānoraida.

Par ceturto pamatu – kļūdu tiesību piemērošanā, interpretējot starptautisko tiesību normas

– Lietas dalībnieku argumenti

- 95 Ar ceturto pamatu apelācijas sūdzības iesniedzējs pārmet Vispārējai tiesai, ka tā ir kļūdaini interpretējusi starptautisko tiesību normas, pārsūdzētā sprieduma 65. punktā uzskatīdama, ka tādas starptautisko tiesību normas – kā šajā gadījumā nepieciešamības stāvokļa principa – pastāvēšana katrā ziņā nav pietiekama, lai pamatotu Komisijas likumdošanas iniciatīvu. Turklāt Vispārējā tiesa neesot pārbaudījusi argumentu par šī principa pastāvēšanu starptautiskajās tiesībās pamatotību.
- 96 Komisija uzskata, ka, tā kā apelācijas sūdzībā nav ietverts neviens arguments, kas varētu likt apšaubīt Vispārējās tiesas vērtējumu, ka nepieciešamajām Komisijas pilnvarām ir jābūt paredzētām Līgumos, nevis kādā starptautisko tiesību normā, šis pamats ir jānoraida kā nepamatots.

– Tiesas vērtējums

- 97 Jāatgādina, ka saskaņā ar kompetences piešķiršanas principu, kas paredzēts LES 5. panta 1. un 2. punktā, Savienība rīkojas tikai tajās kompetenču robežās, kuras dalībvalstis tai ir piešķirušas Līgumos, lai sasniegtu tajos noteiktos mērķus.
- 98 Konkrētāk, attiecībā uz Savienības iestādēm LES 13. panta 2. punktā ir noteikts, ka katra no tām darbojas saskaņā ar Līgumos noteiktajām pilnvarām un atbilstīgi tajos izklāstītajām procedūrām, nosacījumiem un mērķiem.
- 99 Tādējādi Komisija var ierosināt pieņemt Savienības tiesību aktu tikai tad, ja tai Līgumos šajā nolūkā ir piešķirta kompetence.
- 100 No tā izriet, ka Vispārējā tiesa nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 65. punktā uzskatīdama, ka, pat pieņemot, ka būtu pierādīts, ka pastāv tāds starptautisko tiesību princips kā nepieciešamības stāvokļa princips, uz kuru atsaucas apelācijas sūdzības iesniedzējs, tas katrā ziņā nebūtu pietiekami, lai pamatotu Komisijas likumdošanas iniciatīvu.
- 101 Šādos apstākļos Vispārējai tiesai arī nevar pārnest, ka tā nav pārbaudījusi argumentu par šī principa pastāvēšanu starptautiskajās tiesībās pamatotību.
- 102 Līdz ar to ceturtais pamats ir jānoraida kā nepamatots.
- 103 Tā kā neviens no apelācijas sūdzības iesniedzēja izvirzītajiem pamatiem nav ticis apmierināts, apelācijas sūdzība ir jānoraida pilnībā.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 104 Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 184. panta 2. punktu, ja apelācijas sūdzība nav pamatota, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem.
- 105 Atbilstoši šī Reglamenta 138. panta 1. punktam, kas ir piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz tā 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kam spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kam spriedums ir labvēlīgs. Tā kā apelācijas sūdzības iesniedzējam spriedums ir nelabvēlīgs un tā kā Komisija ir prasījusi viņam piespriest atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, viņam ir jāpiespriež atlīdzināt šīs apelācijas tiesvedības izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospiež:

- 1) **apelācijas sūdzību noraidīt;**
- 2) *Alexios Anagnostakis* atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]